

ਪਰਮੋਦ ਕੋਹਲੀ ਜੇ.

ਪੀਐਸ ਨੂਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼, - ਜਵਾਬਦੇਹ

2000 ਦਾ CWP 9037

5 ਮਈ, 2008

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 - ਆਰਟ. 226—ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਮਿਤੀ 13 ਫਰਵਰੀ, 1995 ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ-ਇਲਾਜ ਲਈ ਡਾਕਟਰੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰ-ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਕਿ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਡਾਕਟਰੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ- ਨਿਰਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 13 ਫਰਵਰੀ, 1995 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਡਾਕਟਰੀ ਇਲਾਜ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ - ਸੀਜੀਐਚਐਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ - ਮੈਡੀਕਲ ਅਦਾਇਗੀ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਦਾਅਵਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ/ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ/ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ, CGHS ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਸਪਤਾਲ/ਸਰਕਾਰੀ ਰੈਫਰਲ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਲਈ ਪੂਰਵ ਅਨੁਮਤੀ ਨਾਲ ਲਏ ਗਏ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। CGHS ਦੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਸਪਤਾਲਾਂ, ਸਰਕਾਰੀ ਰੈਫਰਲ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਵ ਆਗਿਆ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਲਏ ਗਏ ਇਲਾਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦਾਅਵੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐਕਸ-ਪੋਸਟ ਫੈਕਟ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ/ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਛੋਟ ਲਈ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, CGHS ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਬਿਨਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਅਣਪਛਾਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਹਸਪਤਾਲਾਂ/ਨਰਸਿੰਗ ਹੋਮਾਂ/ਕਲੀਨਿਕਾਂ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਇਲਾਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸੀਜੀਐਚਐਸ/ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੮)

ਅੱਗੋਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਡਾਕਟਰੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਆਧਾਰ 13 ਫਰਵਰੀ 1995 ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਜਾਪਦਾ ਹੈ

ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਅਣ-ਪਛਾਤੇ ਨਿੱਜੀ ਹਸਪਤਾਲਾਂ/ਨਰਸਿੰਗ ਹੋਮਾਂ/ਕਲੀਨਿਕਾਂ ਵਿੱਚ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੯)

ਅਸ਼ੋਕ ਸ਼ਰਮਾ ਨਾਭਾਵਾਲਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸਨ।

ਪਰਦੀਪ ਭੰਡਾਰੀ, ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਪਰਮੋਦ ਕੋਹਲੀ, ਜੇ

(1) ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

(2) 2000 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 9037 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ 33 ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਦਰੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਪੁਲਿਸ ਬਲ ਤੋਂ 30 ਜੂਨ, 1995 ਨੂੰ ਡਿਪਟੀ ਕਮਾਂਡੈਂਟ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਇਆ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਸਾਲ 1988 ਵਿੱਚ ਐਨਜਾਈਨਾ ਦੇ ਕੁਝ ਲੱਛਣ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੇ ਅਤੇ 11 ਮਈ, 1998 ਨੂੰ ਪੀ.ਜੀ.ਆਈ., ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਐਂਜੀਓਗ੍ਰਾਫੀ ਕਰਵਾਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਟੈਗੋਰ ਹਾਰਟ ਕੇਅਰ ਐਂਡ ਰਿਸਰਚ ਵਿਖੇ ਹੰਗਾਮੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਹਾਰਟ ਬਾਈ-ਪਾਸ ਸਰਜਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸੈਂਟਰ, ਜਲੰਧਰ। ਉਸ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦਾ ਬਿੱਲ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ। 13 ਦਸੰਬਰ, 1998 ਨੂੰ ਡਾਕਟਰੀ ਅਦਾਇਗੀ ਵਜੋਂ 1,10,000 ਆਈਹਈਆ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਵਜੋਂ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। ਡੀਆਈਜੀ (ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ) ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2000 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉਸਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(3) 2000 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 9039 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੀ ਕੋਦਰੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਪੁਲਿਸ ਬਲ ਤੋਂ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1991 ਨੂੰ ਡਿਪਟੀ ਕਮਾਂਡੈਂਟ ਦੇ ਰੋਕ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 16 ਜੁਲਾਈ 1998 ਨੂੰ ਛਾਤੀ ਵਿੱਚ ਦਰਦ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਐਨਜਾਈਨਾ ਦਾ ਕੇਸ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ 27 ਜੁਲਾਈ, 1998 ਨੂੰ ਟੈਗੋਰ ਹਾਰਟ ਕੇਅਰ ਐਂਡ ਰਿਸਰਚ ਸੈਂਟਰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟਡ, ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਐਂਜੀਓਗ੍ਰਾਫੀ ਕਰਵਾਈ। 17 ਸਤੰਬਰ, 1998 ਨੂੰ ਇਸੇ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਐਂਜੀਓਪਲਾਸਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਸ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ 'ਤੇ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਹੋਏ ਹਨ। ਐਂਜੀਓਗ੍ਰਾਫੀ ਅਤੇ ਐਂਜੀਓਪਲਾਸਟੀ ਲਈ ਉਸਦੇ ਇਲਾਜ 'ਤੇ 1,35,600 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਵਜੋਂ ਡਾਕਟਰੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ 6 ਨਵੰਬਰ, 1998 ਦਾ ਬਿੱਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਇਆ। ਉਸ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ , - 27 ਜਨਵਰੀ, 2000 ਨੂੰ ਕਮਾਂਡੈਂਟ 9 ਵੇਂ ਬੀਐਨ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਰ ਦੁਆਰਾ। CRPF, ਮਹਾਵੀਰ ਨਗਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ।

(4) ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ 18 ਜੁਲਾਈ, 2000 ਨੂੰ 8 ਜੁਲਾਈ, 1999 ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਲਈ ਮੰਨੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਏ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2837-2839 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ 16 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2001 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 13 ਫਰਵਰੀ, 1995 ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ।

(5) ਮੈਂ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਘੋਖਿਆ ਹੈ।

(6) ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ 4 ਅਗਸਤ, 1998 ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਪੁਲਿਸ ਬਲ ਦੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(7) ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਨੂੰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ 13 ਫਰਵਰੀ, 1995 ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਇਹਨਾਂ ਹਿਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

“ਨਹੀਂ। SI 1011/1/95-CGHS (P) ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰਾਲੇ (ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ)

ਨਿਰਮਾਣ ਭਵਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ।

ਮਿਤੀ 13 ਫਰਵਰੀ, 1995

ਡਾਇਰੈਕਟਰ,

CGHS,

ਨਿਰਮਾਣ ਭਵਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ।

ਉਪ: CGHS ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ।

ਸਰ,

ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੈਂਬਰ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਜੱਜਾਂ ਅਤੇ ਸੀਜੀਐਚਐਸ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਘੁਲਾਟੀਆਂ ਸਮੇਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕਲੇਮ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸੀਜੀਐਚਐਸ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। /ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ

ਮੰਤਰਾਲਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ/ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ, CGHS, ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਡਾਕਟਰੀ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਸਪਤਾਲਾਂ/ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਇਲਾਜ ਲਈ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰੀ ਰੈਫਰਲ ਹਸਪਤਾਲ CGHS ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾਲ, ਭਾਵ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ ਦੇ CMO-ਇੰਚਾਰਜ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, CGHS/ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ।

ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਸਪਤਾਲਾਂ, ਸਰਕਾਰੀ ਰੈਫਰਲ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਗਾਊਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਲਏ ਗਏ ਇਲਾਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦਾਅਵਿਆਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਰਜ -ਪੱਤਰ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ/ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਛੋਟ ਲਈ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, CGHS ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਅਣਪਛਾਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਹਸਪਤਾਲਾਂ/ਨਰਸਿੰਗ ਹੋਮਜ਼/ਕਲੀਨਿਕਾਂ ਵਿੱਚ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਇਲਾਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸੀਜੀਐਚਐਸ/ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸਕੱਤਰ (ਸਿਹਤ) ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਇਹ ਮੁੱਦਾ

ਤੁਹਾਡਾ ਵਫ਼ਾਦਾਰ,

(Sd. ..)

(ਬ੍ਰਹਮ ਦੇਵ),

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਕੱਤਰ।

(8) ਮੰਨਿਆ, ਇਹ ਹਦਾਇਤਾਂ ਮੈਡੀਕਲ ਸੀ.ਐਲ. 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ/ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ/ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ, CGHS ਨੂੰ CGHS ਦੀ ਪੂਰਵ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾਲ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਸਪਤਾਲ/ਸਰਕਾਰੀ ਰੈਫਰਲ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਇਲਾਜ ਲਈ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਸਪਤਾਲਾਂ, ਸਰਕਾਰੀ ਰੈਫਰਲ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਅਧੀਨ ਅਗਾਊਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਲਏ ਗਏ ਇਲਾਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦਾਅਵੇ ਵੀ ਪੋਸਟ ਤੱਥ ਅਨੁਮਤੀ/ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਛੋਟ ਲਈ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, CGHS ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਬਿਨਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਅਣਪਛਾਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਹਸਪਤਾਲਾਂ/ਨਰਸਿੰਗ ਹੋਮਜ਼/ਕਲੀਨਿਕਾਂ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਲਾਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸੀਜੀਐਚਐਸ/ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

(9) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਡਾਕਟਰੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਆਧਾਰ 13 ਫਰਵਰੀ, 1995 ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਅਣ-ਪਛਾਣੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਹਸਪਤਾਲਾਂ/ਨਰਸਿੰਗ ਹੋਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। / ਹੰਗਾਮੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਲੀਨਿਕ।

(10) ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੀਜੀਐਚਐਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਇਲਾਜ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਿਰਫ਼ ਇਹੀ ਸਵਾਲ ਵਿਚਾਰਨ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਏ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਹਨ, ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ? ਹਦਾਇਤਾਂ, ਮਿਤੀ 13 ਫਰਵਰੀ, 1995 ਨੂੰ ਇਕਸਾਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਡਾਕਟਰੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

(11) ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਿਹਤ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਕੀਮ ਦੇ ਕਲਾਜ਼ 1 ਵਿੱਚ ਸਕੀਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਹ ਸਕੀਮ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ/ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਡਾਕਟਰੀ ਦੇਖਭਾਲ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:- “ਉਦੇਸ਼:

(1) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ/ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਡਾਕਟਰੀ ਦੇਖਭਾਲ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ।

(11) ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ/ਪੇਂਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰੀ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਦੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ।

(12) ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਵੀ ਇਸ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 11494 ਆਫ਼ 2007 (ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ 13 ਮਾਰਚ, 2008 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਏ ਇੱਕ ਜਵਾਨ ਦੀ ਡਾਕਟਰੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੇ ਸਮਾਨ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਰੁ. 5 ਵੇਂ ਕੇਂਦਰੀ ਤਨਖਾਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਤਹਿਤ 100 ਵਜੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮੈਡੀਕਲ ਭੱਤੇ ਵਜੋਂ ਰਾਜ ਦੇ ਇਸ ਪੱਖ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਅਦਾਇਗੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ:-

“ਉਪਰੋਕਤ ਟੈਕਸਟ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਰ 'ਤੇ ਫਿਕਸਡ ਮੈਡੀਕਲ ਭੱਤਾ। 100 ਵਜੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜੋ CGHS ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਡਾਕਟਰੀ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦਾ ਫਿਕਸ ਮੈਡੀਕਲ ਭੱਤਾ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਡਾਕਟਰੀ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ 100 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ, ਜਿਸ ਲਈ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਹ ਆਪਣੀ ਦਿਲ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਲਈ ਡਾਕਟਰੀ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਐਸਕੋਰਟ ਹਸਪਤਾਲ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਰਿਹਾ, ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਬਾਈਪਾਸ ਸਰਜਰੀ ਕਰਵਾਉਣੀ ਪਈ। ”

(13) ਉਪਰੋਕਤ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(14) ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੈਡੀਕਲ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨ, ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਣਗੇ। ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ. ਕੋਈ ਖਰਚਾ ਨਹੀਂ।

ਆਰ. ਐਨ. ਆਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ

P.S. NOOR v. UNION OF INDIA AND OTHERS,
(Permod Kohli, J.)

7